

2016-cı ili də uğurla başa vurur

Qədim Naxçıvanın ən yeni tarixində növbəti, 2016-cı il də arxada qaldı. Bu günlərdə bütün Azərbaycan vətəndaşları kimi, Naxçıvan Muxtar Respublikası sakinləri də müstəqil dövlətimizin memarı, ulu öndər Heydər Əliyevin ideyaları ətrafında daha sıx birləşərək qurub-yaratmaq əzmi ilə növbəti ilə qədəm qoyurlar. 2016-cı il, ümumilikdə, dünya iqtisadiyyatında çətin sınaqlar ili olsa da, bu, bütövlükdə, ölkəmizdə və muxtar respublikamızda əldə olunmuş iqtisadi yüksəliş tempinə təsir edə bilmədi, tam əksinə, insanların sosial-mədəni həyatında keyfiyyət sarıdan müsbət irəliləyişlər daha da çoxaldı.

2016-cı il Naxçıvan Muxtar Respublikası üçün nə ilə əlamətdar oldu? İllər ərzində çəkilən gərgin zəhmət hesabına muxtar respublikada yaradılmış güclü istehsal-iqtisadi potensialdan səmərəli istifadə edilməsi ilə 2016-cı ildə diyarımızın daha da çiçəklənməsi üçün xeyli işlər görüldü, yeni layihələr həyata keçirildi. Naxçıvanda əhalinin rifahının yüksəldilməsi, yeni iş yerlərinin yaradılması, xarici ticarət əlaqələrinin genişləndirilməsi istiqamətində mühüm addımlar atıldı. Bütün bunlar muxtar respublikada bərqərar edilmiş ictimai-siyasi sabitliyin daha da möhkəmləndirilməsinə və iqtisadi sahədə sabit artım tempinin qorunub saxlanılmasına imkan yaratdı. Blokada vəziyyətində olan bir region üçün həyatı əhəmiyyət daşıyan ərzaq və enerji təhlükəsizliyi məsələlərinin daha etibarlı şəkildə həll olunması üçün atılan yeni addımlar, bütövlükdə, Naxçıvana xas olan idarəetmə imicinin daha da yüksəlməsi baxımından bu ili də yadda qalan etdi.

Azad sahibkarlıq fəaliyyətinə üstünlük verildiyi Naxçıvanda özəl bölmənin real sektordakı əhəmiyyəti diqqətdə saxlanılır. Muxtar respublikada yerli ehtiyatlar hesabına müxtəlif növdə sənaye məhsulları istehsalının təşkili, aqrar sektorda emal sənayesinin genişləndirilməsi, sosial xidmət sahələrində sahibkarlığın daha da inkişafını təmin etmək yola salmaqda olduğumuz ildə də prioritet sahələr kimi öz əhəmiyyətini saxlayıb. İqtisadi fəal əhalinin məşğulluq səviyyəsini artırmaq, infrastrukturunu yeniləşdirmək, əhalinin sosial məsələlərinin həllinə nail olmaq məqsədilə təkcə 2016-cı ildə həyata keçirilmiş layihələr arasında avtomobil şinlərinin üzlənməsi, mebel, qarı-pəncərə, dəri emalı sahəsinin fəaliyyətinin genişləndirilməsi, çörək (lavaş), unlu-qonnadı məmulatları, eyni zamanda istixanalar,

soyuducu anbarlar, heyvandarlıq, quşçuluq, balıqçılıq təsərrüfatları və xidmət sahələri olmaqla, 28 sahənin yaradılması başa çatdırılıb. Müxtəlif ölçü və formada qızıl-gümüş zinat əşyaları, medal və döş nişanları, qaynaq çubuğu, meyvə şirələri, mürəbbə və turşu, xama, qarışıq yem istehsalı, həmçinin quşçuluq, arıçılıq təsərrüfatları olmaqla, 12 sahənin yaradılması istiqamətində işlər davam etdirilməkdədir. Sahibkarlığa Kömək Fondu tərəfindən təkcə 2016-cı ildə 21 layihənin maliyyələşdirilməsinə güzəştli şərtlərlə 15 milyon 69 min manat dövlət maliyyə dəstəyi göstərilib. Ümumiyyətlə isə 2000-ci ildən ötən müddət ərzində Sahibkarlığa Kömək Fondu tərəfindən 1219 layihənin maliyyələşdirilməsinə 134 milyon 204 min manatdan artıq həcmdə kredit verilib. Həyata keçirilən tədbirlərin nəticəsidir ki, bu gün muxtar respublikada 120 növü ərzaq, 246 növü qeyri-ərzaq məhsulları olmaqla, 366 növdə məhsul istehsal olunur. 107-si ərzaq, 237-si qeyri-ərzaq olmaqla, 344 növdə məhsul olan tələbatın yerli imkanlar hesabına ödənilməsi təmin edilib.

İqtisadiyyatın mühüm inkişaf göstəricilərindən biri olan xarici ticarət əlaqələrinin genişləndirilməsi Naxçıvan Muxtar Respublikasının müasir inkişaf mərhələsində diqqət mərkəzində saxlanılır. Naxçıvandan dünya ölkələrinə ixrac olunan məhsullar, ümumilikdə, ölkəmizin qeyri-neft sektoru üzrə ixracat potensialının artırılmasında mühüm paya malikdir. Bu məhsullar Azərbaycanın milli ixracat brendinin dünyaya tanınması istiqamətində mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Hazırda Naxçıvan Muxtar Respublikasında öz fəaliyyət istiqamətlərinə görə 51 müəssisə ixrac qabiliyyətinə malikdir. Bu müəssisələr tərəfindən 60 növdə məhsulun istehsalı həyata keçirilir. Naxçıvandan ixrac olunan

məhsullar arasında mineral sular, təbii duz, emal olunmuş ət və meyvə məhsulları, qazlı aromatlşdırılmış və spirtli içkilər, meyvə şirələri, sement, gips, gips lövhələr, məsaməli beton məmulatları, metal, marmar və travertin daş məmulatları, xam dəri, mebel və digər məhsullar vardır. Bu məhsullara dünya bazarında olan böyük tələbat isə onların rəqabətqabiliyyətiliyini artıran yüksək keyfiyyəti və digər analoglarına nisbətən münasib qiymətinə görədir. Naxçıvandan ixracata göndərilən məhsullar dünya bazarında özünə yer tutduqca daha çox əcnəbi sahibkar da Naxçıvanla əməkdaşlığa can atır. Elə bu gün Naxçıvanda keçiriləcək yüksək səviyyəli bir tədbir – Azərbaycan-İran biznes forumu da bunun təsadüfi izmədiyini göstərir. Hazırda Naxçıvandan Türkiyə, İran, Rusiya, Gürcüstan, Ukrayna, Litva və digər ölkələrə göndərilən ixrac məhsulunun həcmi cari ilin yanvar-noyabr aylarında 378 milyon 761 min 700 ABŞ dollarını ötürüb ki, bu da son bir il ərzində 1,1 faiz artım deməkdir. Genişləndirilən xarici ticarət əlaqələri ödəmə balansında müsbət saldonun yaranmasına səbəb olub. Belə ki, bu dövrdə muxtar respublikada aparılan ixrac və idxal əməliyyatları arasında 344 milyon 337 min 600 ABŞ dolları həcmdə müsbət saldo yaranıb.

İqtisadiyyatda əldə olunan uğurlar insanların qurub-yaratmaq əzmini artırır, onları torpağa bağlayan əsas amillərdəndir. 2016-cı ildə Naxçıvan Muxtar Respublikasında quruculuq işləri əzmlə davam etdirilib. Bu il muxtar respublikada həyata keçirilmiş quruculuq tədbirləri həm paytaxt Naxçıvan şəhərini, həm də ən ucqar dağ və sərhəd kəndlərini əhatə edib.

2016-cı ildə aparılan quruculuq tədbirləri çərçivəsində Şərur rayonunda Şərur Şəhər Fizika-Riyaziyyat Təmayüllü Lisey üçün yeni tədris korpusu, Arbatan kəndində yeni sosial obyektlər istifadəyə verilib. Eyni zamanda Şərur şəhər 2 nömrəli tam orta məktəbin, Çəmənli kəndində məktəb binasının, kənd və xidmət mərkəzlərinin, eləcə də Arpaçay kəndindəki kənd və xidmət mərkəzlərinin tikintisi davam etdirilib.

Cari ildə Babək rayonunda 31

min nəfərdən çox əhalinin yaşadığı 7 yaşayış məntəqəsini əhatə edən Şəkərabad-Babək qəsəbə-Nehrəm-Arazkənd dairəvi avtomobil yolunun ikinci hissəsi istifadəyə verilib, Gərməçataq kənd avtomobil yolu yenidən qurulub. Xəlilli kəndində kənd və xidmət mərkəzləri, məktəb binası istifadəyə verilib. Məzrədə kənd və xidmət mərkəzləri, tam orta məktəb binası quruculuq işlərinin davamı kimi kənd sakinlərini sevindirib. Həmçinin Hacıvarda kənd və xidmət mərkəzləri, Badaşqan kəndində isə xidmət mərkəzi tikilib. Yarımca kəndində kənd və xidmət mərkəzləri, həkim ambulatoriyası tikilib, kənd tam orta məktəbi isə əsaslı təmir olunub.

Ordubadda da həyata keçirilən quruculuq tədbirləri rayonun ən ucqar dağ və sərhəd kəndlərinin belə,

xanım Əliyeva adına Şahtaxtı kənd tam orta məktəbinin binası yenidən qurulub.

Müasir Şahbuzun bütün yaşayış məntəqələri artıq abadlığa qovuşub, rayonun ən ucqar dağ və sərhəd yaşayış məntəqələrinin belə, siması tanınmaz dərəcədə dəyişilib. Bu il rayonda Daylaqlı kənd və xidmət mərkəzləri tikilib, kənd tam orta məktəbinin binası istifadəyə verilib, kənddaxili yollar yenidən qurulub. Kiçikoba-Daylaqlı kənd avtomobil yolu yenidən qurulub, Kiçikobada kənd və xidmət mərkəzləri tikilib sakinlərin istifadəsinə verilib.

Culfada da həyata keçirilən kompleks quruculuq tədbirləri öz bəhrəsini verib, əhalinin maddi rifah halı daha da yaxşılaşıb. Cari ildə bu rayonun Saltaq və Gülüstan kəndləri kompleks şəkildə abadlaş-

simasını dəyişib. Cari ildə Ordubad şəhərində Ordubad dəmiryol sərmişin vağzalı və Ordubad Yol Sahəsinin inzibati binalarında tikinti işləri davam etdirilib. Ordubad Texniki Peşə və Sürücülük Məktəb kompleksi istifadəyə verilib. Rayonun Baş Dizə kəndində kənd və xidmət mərkəzləri, 156 yerlik məktəb binası inşa edilib.

Kəngərli rayonunun Yurdçu kəndində orta məktəb, kənd və xidmət mərkəzləri üçün binalar, o cümlədən Yurdçu kənd yolu istifadəyə verilib. Rayondakı quruculuq işləri çərçivəsində Akademik Zərifə

dırılıb, Culfə şəhərində bir neçə yaşayış binası əsaslı təmir olunub, Naxçıvan-Ordubad magistralı-Culfə şəhər və Gülüstan kənd avtomobil yolu yenidən qurulub, Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin Culfə Rayon Şöbəsinin inzibati binası istifadəyə verilib, qədim Xanəqah kəndi müasir yaşayış məntəqəsinə çevrilib. Bu il muxtar respublikamızda aparılmış möhtəşəm quruculuq işləri arasında təkcə culfalıqlar üçün deyil, eləcə də bütün ölkəmizin tarixində yadda qalan bir hadisə "Əlincaqala" tarixi abidəsinin bərpası və muzeyinin istifadəyə verilməsi olub.

Qədim Naxçıvan inkişaf edib gözəlləşir. Sadalanan və adları çəkilməyən daha çox saydakı işlər tarixiliklə müasirliyin vəhdət halında bir məqsəd ətrafında birləşərək qələbə çaldığı, heç bir çətinlikdən qorxmıdan, heç bir çətinlikdən bəhanə gətirmədən öz inkişaf xəttini uğurla davam etdirən Naxçıvanın son bir ildə keçdiyi yolun qısa xülasəsidir. Qarşıda isə bizi daha böyük uğurlar gözləyir.

2016-cı ilin quruculuq ərməğanları Yeni yaşayış binaları əhalinin rahatlığını təmin edir

Hər bir ailə geniş, rahat və işıqlı mənzilə sahib olmağı istəyər. Arzulayar ki, qışda soyuqdan, yayda istidən qoruna biləcəyi, dörd divardan ibarət bir evdə yaşasın, orada övladlarını rahat, məsud böyütsün. Bir sözlə, ev ailənin yuvası, bütün ətraf təsirlərdən qorunacağı məkandır.

Naxçıvanda yaşayış binalarının 20-25 il bundan əvvəlki vəziyyətini yada salanda ilk olaraq gözlər önünə xarab liftlər, uçub tökülmüş və yaxud hər an qəza törədə biləcək eyvanlar, suvağı qopub tökülmüş fasad, ətrafda natəmizlik, hər tərəfdən boy göstərən çənləri, kanalizasiya suları ilə dolu olan zirzəmilər, qapı-pəncərəsi sınıq-salxaq blok girişləri, yağış yağanda sıradan çıxmış şiferdən birinci mərtəbəyə qədər tökülən suyun yaratdığı gölməçələr, qonşu binalara qədər uzanan zivələrdən asılan geyimlər, hər kəsin ürəyi istədiyi kimi quraşdırıldığı çanaq antenlər gəlir. Binalara baxanda çanaq antenlərin çoxluğunu görüb nəbəl adam elə düşünürdü ki, bu bina hansısa teleötürücü stansiyanın yardımçı tikilisidir. Yaxşı yadımdadır, hələ məktəb illərində yaşadığı bina haqqında bir müəllimim zarafatla dedi ki, bizim binalar Afrikanın geridə qalmış ölkələrindən biri olan Anqolanın binalarından daha bərbaddır. O zamanlar biz uşaq idik və

bu bənzətməyə gülmüşdük. Ancaq yaşa dolmuşca gördük ki, müəllimimiz bu bənzətməni nə qədər yerində işlədib. Elə evlərin şəraiti də o qədər ürəkəçən deyildi. Tez-tez su xətləri sıradan çıxır, qonşular arasında mübahisə düşür, heç bir qaydaya əsaslanılmadan çəkilən elektrik xətlərindən qəzalar törənirdi. Elə o zamanlar bir çoxları binadakı mənzillərini satın şəxsi həyətə köçmək istəyirdi. Biri "binada mənzilim var" deyəndə ilk yada düşən səskü, səliqə-sahmansızlıq, qayda-qanunsuzluq olurdu. Başqa bir ifadə ilə desək, ingilislərin "mənim evim mənim qalamdır" deyimini heç cür o dövrün yaşayış binalarındakı mənzillərə aid etmək olmazdı. Çünki bu "qalanın" içində hər kəs kommuna xidmətlərindən köməksiz, təbiətin şıltaqlıqlarından müdafiəsiz idi.

Ancaq yaxşı ki, illər öncə əhalinin mənzil-məişət şəraiti sahəsindəki bütün qarışıqlıqlara son qoyulmasına başlandı. Mərhələ-mərhələ Naxçıvan şəhərinin ictimai yaşayış binaları yeni görkəm aldı, bu binalar yenidən quruldu, elektrik, mavi yanacaq, su xətləri yeniləndi, istilik probleminə bərdəfəlik son qoyuldu, yeniləşən şəhərimizə gözəllik verən, müasir memarlıq inciləri sayılan yeni yaşayış binaları tikildi, gənclərin mənzillə təminatı sahəsində mühüm işlər görüldü. Bu gün Naxçıvan şəhəri

nəinki ölkəmizdə, hətta bütün regionda nümunə gücündədir. Bu fikri təkcə yerli sakinlər yox, muxtar respublikamızın qonaqları da təsdiqləyirlər. Müasirləşən şəhərimizdə bu gün insanların istək və arzularına uyğun layihələr reallaşdırılır. İnsanlar yeni mənzilə sahib olmaqla bərabər, gələcək üçün rahat yaşayış əldə edirlər. Maraqlı burasıdır ki, yenidən qurulan və yeni inşa olunan yaşayış binaları günün, gələcəyin tələbi ilə uyğunlaşdırılır, müasirliyi, yeniliyi, dəyişikliyi hər bir sakin gündəlik həyat tərzində hiss edir.

Şəhərlər sosial-mədəni və mənzil-məişət şəraiti, ətraf mühiti, təhlükəsizliyi, təhsil imkanları, tibb, nəqliyyat və rabitə infrastrukturunu, əhalinin gəlirləri və digər göstəriciləri ilə tanınır və qiymətləndirilir. Bu gün doğma şəhərimizə baxanda görürük ki, burada insanların rahat şəkildə yaşaması və işləməsi, asudə vaxtını səmərəli və mənalı keçirməsi üçün hər cür şərait var. Naxçıvan şəhərinin ərazisində olan, mənzillərin keyfiyyətinin və rahatlığının yüksək səviyyədə təmin edildiyi yaşayış komplekslərinin əsas üstünlüklərindən biri də onların hamı üçün əlverişli olan aşağı qiymətləridir. Komplekslərin inşasında mütəxəssislər ən tələbkar alıcı auditoriyasının tələbləri – komfortlu yaşayış və sosial rifahı təmin edən ideyalarını ortaya qoyublar. Eyni zamanda yüksəkkey-

fiyyətli inşaat materiallarından istifadə etməklə, innovativ texnologiyaları tətbiq etməklə yeni layihələrin gerçəkləşməsinə nail olunub, maksimum sosial-ictimai bir ab-hava yaradan komplekslər inşa edilib.

Bundan başqa, müasir şəhərimizin yaşayış komplekslərində asudə vaxtı səmərəli və mənalı keçirmək, rahat və çeşidli alış-veriş etmək, eyni zamanda sağlam həyat tərzini keçirmək üçün bütün şərtlərə cavab verən hər şərait mövcuddur. Məhz Naxçıvan şəhərində böyük şəhər həyatı ilə şəhərkanarı yaşayış arasında harmoniyanın ortaq nöqtələrini tapmaq mümkündür. Çünki hər bir kompleksin ərazisində genişmiqyaslı yaşllaşdırma işləri aparılıb, müasir işıqlandırma sistemləri, uşaq əyləncə qurğuları qurulub.

İndi Naxçıvan şəhərindəki yaşayış komplekslərinə uşaq bağçası, orta məktəb və digər infrastruktur daxildir. Bu da hər bir valideynə vaxta qənaətdə, rahatlıqda geniş imkanlar yaradır. Sevincdirici haldır ki, şəhərimizdə hər bir yaşayış binasının yaxınlığında ticarət, iaşə və digər xidmət obyektləri də fəaliyyət göstərir.

Beləcə, müasir yaşayış binaları sayəsində hər bir şəhər sakini özünü əmin-amanlıqda hiss edir, rahat və qayğısız yaşayır.

Ə Səbuhi HÜSEYNOV

Naxçıvan Dövlət Universitetində Naxçıvan Muxtar Respublikasının Əməkdar İncəsənət Xadimi, ali məktəbin Bəstəkarlıq kafedrasının baş müəllimi, bəstəkar Yaşar Xəlilovun anadan olmasının 60 illiyi qeyd olunub.

İncəsənət fakültəsinin dekani, dosent Günay Məmmədova "Bəstəkar Yaşar Xəlilovun yaradıcılıq portreti" adlı məruzə ilə çıxış edib. Qeyd olunub ki, 1956-cı ildə Ordubadda dünyaya göz açan Yaşar Xəlilov uşaqlıq illərindən ədəbiyyata, musiqiyə böyük həvəs göstərmişdir. O, 1966-cı ildə Ordubad Şəhər Uşaq Musiqi Məktəbinin tar sinfinə daxil olub. Burada Kamil Qəniyev, Rəsul Məmmədov kimi ta-

nınmış müəllimlərdən dərs alıb. 1972-ci ildə Asəf Zeynalı adına Orta İxtisas Musiqi Məktəbinin tar sinfinə daxil olub. 1976-cı ildə təhsilini başa vuraraq Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasının Bəstəkarlıq fakültəsinə qəbul edilib, dahi bəstəkar Qara Qarayevin sinfində oxuyub. Elə Yaşar Xəlilovun bəstəkar kimi formalaşmasında da müəllimlərdən Qara Qarayevin, Fərəc Qarayevin, Boris Yermolayevin böyük xidmətləri olub. Vurğulanıb ki, hazırda Naxçıvan Muxtar Respublikası Bəstəkarlar Təşkilatının sədri olan Yaşar Xəlilov həm də Naxçıvan Dövlət Universitetində və Naxçıvan Musiqi Kollecinə müəllim kimi fəaliyyət göstərir.

Bəstəkar Yaşar Xəlilovun 60 illiyi qeyd olunub

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədrinin Sərəncamı ilə o, 2008-ci ildə muxtar respublikanın "Əməkdar incəsənət xadimi" fəxri adına, dövlət başçısı İlham Əliyevin 2013-cü il 1 may tarixli Sərəncamı ilə isə Prezident mükafatına layiq görüldü.

Universitetin rektoru, AMEA-nın müxbir üzvü Saleh Məhərrəmov çıxışında Azərbaycan musiqi xəzinəsinə öz töhfələrini verən bəstəkarın yaradıcılığında söz açıb, ona səmərəli elmi-pedaqoji fəaliyyətinə görə universitetin Fəxri fərmanını təqdim edib.

Naxçıvan Dövlət Filarmoniyasının direktoru, Azərbaycan Respublikasının Əməkdar artisti Elman Əliyev bəstəkarı təbrik edib, yaradıcılığında daha böyük nailiyyətlər arzulayıb.

Tədbirin bədii hissəsində əvvəlcə Qara Qarayev adına Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasının Kamera Orkestrinin ifasında müəllifin "Əshabi-Kəhf" baletindən fraqmentlərin, həmçinin filarmoniyanın Xalq Çalğı Alətləri Orkestrinin ifasında "Azərbaycan" və "Yallı" əsərlərinin video-yazısı nümayiş olunub.

Sonra canlı ifalar dinlənilib. Konsertdə Azərbaycan Respublikasının

Əməkdar artisti Zeynalabdin Babayev "Sözsüz mahmı", Fortepiano ixtisası üzrə I kurs tələbəsi Səxavət Rəhimov "Rəqs", müəllim Cahangir Qurbanov "Melodiya", Xalq çalğı alətləri ixtisası üzrə III kurs tələbəsi Ələsgər Cəlilzadə "Qızlar bulağı", Solo oxuma ixtisası üzrə II kurs tələbəsi İlkin Abdullayev "Naxçıvanın gecələri" adlı əsərləri ifa ediblər. Konsert yubilyarın ifasında "İblis" operasından "Ariflə Xavərin dueti" ilə yekunlaşıb.

Sonda bəstəkar ona göstərilən diqqətə görə minnətdarlığını bildirib.

Nərin CABBAROVA

ŞƏRQ qapısı

Baş redaktor:
TURAL SƏFƏROV

Ünvan: AZ-7000,
Naxçıvan şəhəri, "Təbriz" küçəsi 1.

Telefonlar: Məsul katib: 545-62-47
Şöbələr: 545-81-44, 545-51-18
Müxbirlər: 545-75-21, Faks: 544-52-52
E-mail: serqqapisi@nakhchivan.az

Qeydiyyat №: 575

Əlyazmalara cavab verilmir
və onlar geri qaytarılmır

Nömrəyə məsul: Əli Cabbarov

Qəzet redaksiyanın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnilib və Əcəmi NPB-də ofset üsulu ilə çap olunmuşdur.

Tiraj: 1050. Sifariş № 976